KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.6.2016 r.
COM(2016) 268 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie roczne w sprawie wykonywania umowy o wolnym handlu między UE a Republiką Korei

{SWD(2016) 162 final}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie roczne w sprawie wykonywania umowy o wolnym handlu między UE a Republiką Korei

1. Wprowadzenie

W dniu 1 lipca 2015 r. minęły cztery lata od wejścia w życie umowy o wolnym handlu między UE i jej państwami członkowskimi a Republiką Korei („Korea"). Umowa jest stosowana tymczasowo od lipca 2011 r. Formalnie weszła w życie w dniu 13 grudnia 2015 r. w następstwie jej ratyfikacji przez państwa członkowskie UE.

Umowa o wolnym handlu z Koreą jest pierwszą z nowej generacji umów o wolnym handlu, które mają szeroko zakrojony i kompleksowy charakter. Jest to również pierwsze unijne porozumienie handlowe z państwem azjatyckim i najbardziej ambitna umowa o wolnym handlu wdrażana do tej pory przez UE.

Do umowy tej wprowadzono już pierwszą poprawkę. W marcu 2014 r. podpisano protokół dodatkowy do umowy o wolnym handlu uwzględniający przystąpienie Chorwacji do UE i jest on tymczasowo stosowany od dnia 26 maja 2014 r. Wszedł on w życie w dniu 1 stycznia 2016 r.

Niniejszy dokument jest czwartym sprawozdaniem rocznym w sprawie wykonywania umowy o wolnym handlu zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2011 z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie wprowadzenia w życie dwustronnej klauzuli ochronnej zawartej w umowie o wolnym handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Korei[1]. Zgodnie z art. 13 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia Komisja podaje do wiadomości publicznej roczne sprawozdanie w sprawie stosowania i wykonywania umowy. Ponadto art. 3 ust. 3 stanowi, że Komisja przedstawia co rok Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania i aktualne dane statystyczne dotyczące przywozu z Korei produktów w sektorach wrażliwych oraz w sektorach, na które rozszerzono monitorowanie. Niniejsze sprawozdanie łączy zatem wspomniane dwa wymogi w zakresie sprawozdawczości. Rozwój przywozu z Korei do UE w sektorach objętych monitorowaniem i wyniki szczególnego monitorowania zwrotu ceł przedstawiono w dokumencie roboczym służb Komisji dołączonym do niniejszego sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia również działania różnych komitetów i grup roboczych, które zostały utworzone na mocy umowy o wolnym handlu, a których zadaniem jest monitorowanie wykonywania tej umowy. Ponieważ większość z nich obradowała w drugiej połowie 2015 r., niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od lipca 2014 r. do grudnia 2015 r. Analiza statystyk handlowych obejmuje czwarty rok wykonywania, czyli od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r., aby umożliwić odpowiednie porównanie z 12-miesięcznym okresem poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania umowy o wolnym handlu, natomiast

[1] Dz.U. L 145 z 31.5.2011, s. 19.

podsumowanie działań organów wykonawczych umowy o wolnym handlu obejmuje rok kalendarzowy 2015.

2. OCENA OGÓLNA: ZMIANY W HANDLU PO CZTERECH LATACH WYKONYWANIA UMOWY O WOLNYM HANDLU

2.1. Metodyka zastosowana do analizy

Poniższa analiza dwustronnych przepływów handlowych towarów między UE a Koreą opiera się na porównaniu danych z czwartego roku wykonywania umowy o wolnym handlu (lipiec 2014 r. – czerwiec 2015 r.) z danymi z 12-miesięcznego okresu poprzedzającego moment rozpoczęcia obowiązywania i tymczasowego stosowania umowy (lipiec 2010 r. – czerwiec 2011 r.).

W odniesieniu do handlu usługami analiza opiera się na danych rocznych do 2014 r.

Należy zauważyć, że za przyczynę zmian w przepływach handlowych nie można uznać wyłącznie umowy o wolnym handlu, ponieważ na wspomniane przepływy oddziałują również inne czynniki. Liczby przedstawione poniżej dają jednak solidny przybliżony obraz dotychczasowego działania umowy o wolnym handlu.

2.2. Ogólne zmiany w handlu towarami

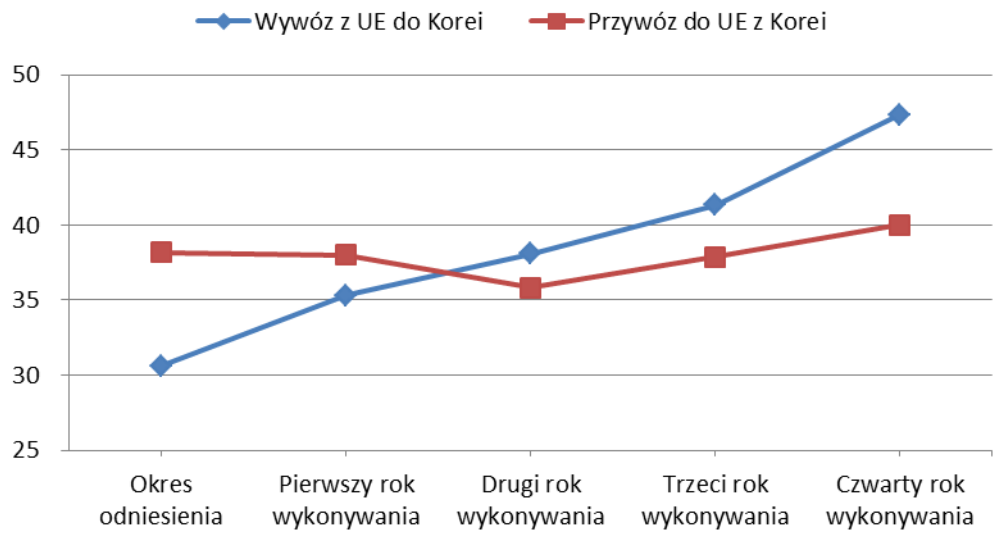
Wywóz z UE do Korei wzrósł o 55 % z 30,6 mld EUR w 12-miesięcznym okresie poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania umowy o wolnym handlu do 47,3 mld EUR w czwartym roku wykonywania tej umowy. Roczny wzrost wywozu wyniósł ponad 15 % w pierwszym roku wykonywania umowy[2], 8 % – 9 % w drugim i trzecim roku oraz 14 % w czwartym roku.

Wywóz z UE do Korei produktów, które zostały objęte pełną lub częściową liberalizacją na mocy umowy o wolnym handlu, wzrósł odpowiednio o 57 % i 71 % w porównaniu z 12-miesięcznym okresem poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania tej umowy (odpowiednio o 8,8 mld EUR i 1,7 mld EUR), natomiast wywóz z UE produktów objętych zerową taryfą najwyższego uprzywilejowania wzrósł o 25 % (1,9 mld EUR). Odpowiednio wywóz tych produktów z UE do wszystkich innych państw[3] wzrósł o 19 % w przypadku produktów objętych pełną liberalizacją, 26 % w przypadku produktów objętych częściową liberalizacją i 13 % w przypadku produktów objętych zerową taryfą najwyższego uprzywilejowania.

Wykres 1: wywóz z UE do Korei i przywóz z Korei do UE, lipiec 2010 r. – czerwiec 2015 r. (w mld EUR)

[2] Pierwszy rok wykonywania umowy o wolnym handlu (lipiec 2011 r. – czerwiec 2012 r.), drugi rok (lipiec 2012 r. – czerwiec 2013 r.), trzeci rok (lipiec 2013 r. – czerwiec 2014 r.), czwarty rok (lipiec 2014 r.-czerwiec 2015 r.).

[3] Odnosi się to wyłącznie do handlu poza UE, tj. bez uwzględnienia handlu z państwami członkowskimi UE.

Źródło: EUROSTAT-COMEXT (dane wyodrębnione w październiku 2015 r.)

Przywóz z Korei do UE w czwartym roku wykonywania umowy o wolnym handlu wyniósł 40,0 mld EUR i był wyższy o 5 % w stosunku do 12-miesięcznego okresu poprzedzającego wejście w życie tej umowy. W trzecim i czwartym roku jej wykonywania przywóz wzrastał o 6 % rocznie, natomiast w drugim roku spadł o 6 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

Warto zauważyć, że w czwartym roku wykonywania umowy o wolnym handlu przywóz do UE z Korei wzrósł bardziej niż przywóz do UE z wszystkich pozostałych państw, który wzrósł o 2 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

Przywóz do UE z Korei produktów, które zostały objęte pełną lub częściową liberalizacją na mocy umowy o wolnym handlu, wzrósł odpowiednio o 35 % i 64 % w porównaniu z 12-miesięcznym okresem poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania tej umowy (o 5,0 mld EUR i 0,5 mld EUR), natomiast przywóz do UE z Korei produktów objętych zerową taryfą najwyższego uprzywilejowania spadł o 29 % (o 5,8 mld EUR).

Ogólnie rzecz biorąc, deficyt UE w handlu z Koreą wynoszący 7,6 mld EUR w 12-miesięcznym okresie poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania tej umowy zamienił się w nadwyżkę w wysokości 7,3 mld EUR w czwartym roku wykonywania tej umowy.

Udział UE w łącznym przywozie do Korei wzrósł z poziomu 9 % przed wejściem w życie umowy o wolnym handlu do poziomu 13 % w czwartym roku jej wykonywania. W tym samym okresie udział UE w łącznym wywozie z Korei spadł z poziomu 11 % do poziomu nieco poniżej 9 %[4].

2.3. Skutki sektorowe

Najważniejsze kategorie produktów w odniesieniu do wywozu z UE:

[4] Udział UE w łącznym przywozie do Korei oznacza przywóz do Korei z UE jako odsetek przywozu do UE z całego świata. Udział UE w łącznym wywozie z Korei oznacza wywóz z Korei do UE jako odsetek wywozu z Korei do wszystkich państw świata.

- „Maszyny i urządzenia” (HS[5] 16) z udziałem wynoszącym 30 % łącznego wywozu z UE do Korei, gdzie odnotowano wzrost o 24 %;
- „Urządzenia transportowe” (HS 17) z udziałem wynoszącym 21 % łącznego wywozu z UE do Korei, gdzie odnotowano wzrost o 134 %;
- „Produkty chemiczne” (HS 06) z udziałem wynoszącym 12 % łącznego wywozu z UE do Korei, gdzie odnotowano wzrost o 21 %;
- inne kategorie produktów, które wykazują znaczący wzrost wywozu z UE od lipca 2011 r. to „Produkty mineralne” (HS 05)[6], „Perły i metale szlachetne” (HS 14), „Obuwie” (HS 12) i „Drewno” (HS 09).

W teoretycznej sytuacji nieobowiązywania umowy o wolnym handlu obecny poziom wywozu z UE do Korei spowodowałby płatności z tytułu cła w wysokości 2,8 mld EUR[7].

Jeśli chodzi o przywóz do UE z Korei, głównymi kategoriami produktów były:

- „Maszyny i urządzenia” z udziałem wynoszącym 36 % przywozu do UE z Korei, gdzie odnotowano spadek o 16 %;
- „Urządzenia transportowe” z udziałem wynoszącym 26 % łącznego przywozu do UE z Korei, który wahał się w ciągu tych czterech lat i który w czerwcu 2015 r. był na prawie tym samym poziomie co w czerwcu 2011 r.;
- odnotowano znaczny wzrost przywozu do UE „Produktów chemicznych” i „Tworzyw sztucznych” (HS 07), których udział wzrósł odpowiednio o 115 % i 59 % od momentu wejścia w życie tej umowy.

2.4. Handel dwustronny pojazdami silnikowymi i częściami samochodowymi

Wywóz z UE pojazdów silnikowych (HS 8703) wzrósł o 206 %, z 2,0 mld EUR (74 600 jednostek) w 12-miesięcznym okresie poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania umowy o wolnym handlu do 6,1 mld EUR (210 900 jednostek) w czwartym roku wykonywania tej umowy i stanowił 13 % łącznego wywozu z UE do Korei. Roczny wzrost wywozu wyniósł około 35 % w drugim i trzecim roku obowiązywania umowy o wolnym handlu oraz 61 % w czwartym roku.

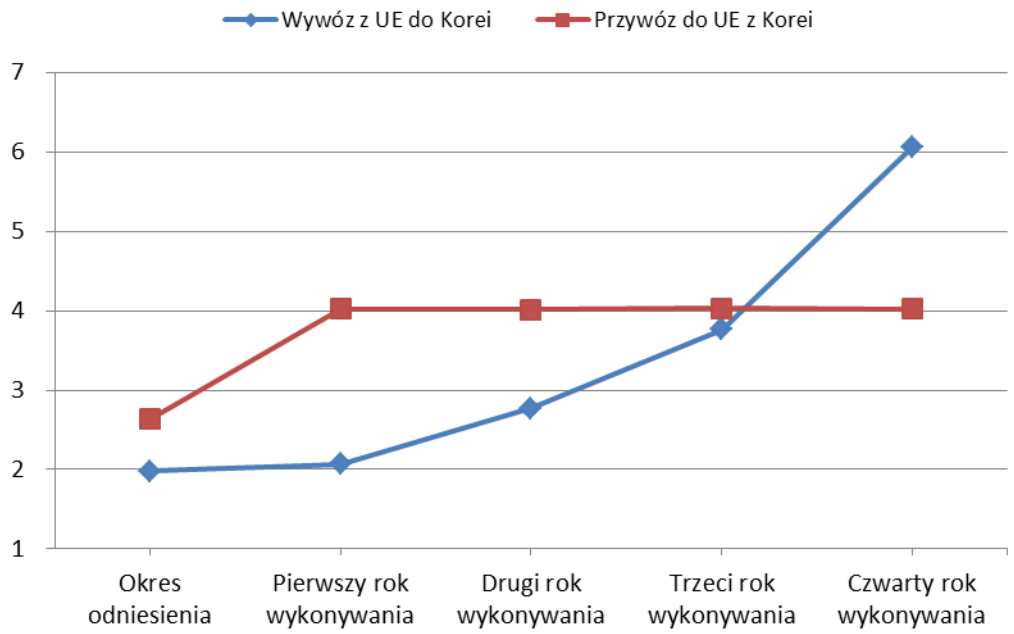
Przywóz do UE z Korei wzrósł o 53%, z 2,6 mld EUR do 4,0 mld EUR, lub o 13 % pod względem przywożonych jednostek (z 300 000 do 339 000 jednostek). Cały wzrost (53%) miał miejsce w pierwszym roku wykonywania umowy o wolnym handlu. Udział pojazdów silnikowych w całkowitym przywozie do UE z Korei wynosi 10 %.

Wykres 2: wywóz z UE do Korei i przywóz z Korei do UE pojazdów silnikowych, lipiec 2010 r. – czerwiec 2015 r. (w mld EUR)

[5] System zharmonizowany.

[6] Wywóz z UE do Korei „Produktów mineralnych” wzrósł głównie w pierwszym roku wykonywania umowy o wolnym handlu. Stanowią one 7 % łącznego wywozu z UE do Korei.

[7] Obliczenia te są oparte na przywozie do Korei z UE na poziomie HS6, w czwartym roku wykonywania umowy o wolnym handlu (dane ITC).

Źródło: EUROSTAT-COMEXT (dane wyodrębnione w październiku 2015 r.)

Wywóz z UE do Korei części samochodowych[8] wyniósł około 1,2 mld EUR w czwartym roku wykonywania umowy o wolnym handlu, tzn. wzrósł o 18 % w stosunku do 12-miesięcznego okresu poprzedzającego moment rozpoczęcia obowiązywania tej umowy. Najwyższy wzrost roczny (12 %) miał miejsce w czwartym roku wykonywania umowy o wolnym handlu.

Przywóz do UE z Korei części samochodowych wzrósł o ponad 36 %, z 2,2 mld EUR w 12-miesięcznym okresie poprzedzającym moment rozpoczęcia obowiązywania umowy o wolnym handlu do 3,0 mld EUR w czwartym roku wykonywania tej umowy. W pierwszym roku wykonywania umowy o wolnym handlu nastąpił wzrost przywozu o 23 %, po czym w drugim roku nastąpił spadek o 13 %, a w trzecim i czwartym roku odnotowano wzrost o 12 % rocznie.

2.5. Handel usługami i bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ)

W 2014 r. wywóz usług z UE miał wartość 11,9 mld EUR i był o 11 % wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim. W tym samym okresie przywóz usług do UE z Korei miał wartość 6,0 mld EUR i był o 4 % wyższy w porównaniu z 2013 r. Handel usługami między UE a Koreą stanowi 1 % handlu usługami poza UE.

Tabela 1: handel usługami UE-Korea ogółem (w mln EUR)

	Przywóz do UE (debet)	Wywóz z UE (kredyt)	Bilans handlowy UE
2010	4,749	7 436	2 687
2011	4 602	7 864	3 262
2012	4 888	8 980	4 092

[8] Części samochodowe obejmują opony (401110, 401211), silniki (840733, 840734, 840790, 840820) i części (8708).

2013	5 747	10 722	4 975
2014	5 959	11 917	5 958

Źródło: Eurostat (statystyki bilansu płatniczego)

W 2014 r. wartość wychodzących BIZ z UE do Korei wyniosła 43,7 mld EUR, podczas gdy wartość przychodzących BIZ z Korei do UE wyniosła 20,3 mld EUR (wzrost o 35 % w stosunku do roku poprzedniego). Stanowi to 1 % bezpośrednich inwestycji zagranicznych poza UE.

Tabela 2: bezpośrednie inwestycje zagraniczne UE-Korea (w mln EUR)

	Wartość		**Przepływy**	
	Przychodzące	**Wychodzące**	**Przychodzące**	**Wychodzące**
2010	13 140	37 480	4 012	2 448
2011	10 782	36 306	1 810	2 217
2012	16 866	35 206	4 302	-179
2013 (b)	14 871	32 308	1 751	1 172
2014	20 252	43 720	4 436	5 629

Uwaga: (b) przerwa w serii danych. Dane za lata 2010–2012 skompilowano według metody BPM5 i nie są one porównywalne z danymi za lata 2013–2014, które opierają się na metodzie BPM6. Uwzględniono spółki specjalnego przeznaczenia[9].

2.6. Stosowanie preferencji taryfowych na mocy umowy o wolnym handlu

Na podstawie otrzymanych danych za czwarty rok wykonywania umowy o wolnym handlu całkowita unijna stopa wykorzystania preferencji na rynku koreańskim wyniosła 65 %. Dla porównania w trzecim roku wykonywania tej umowy odnotowano wskaźnik 66 %. Wskaźnik ten pokazuje, w jakim stopniu unijni eksporterzy korzystają z postanowień umowy o wolnym handlu[10]. Wykorzystanie preferencji było wyższe w przypadku produktów rolnych niż w przypadku produktów przemysłowych (86 % wobec 64 %).

Na szczeblu państw członkowskich UE wykorzystanie preferencji wahało się między 6 % a 91 %. Państwa członkowskie o najwyższej stopie wykorzystania preferencji, powyżej 80 %, to Łotwa, Austria i Słowacja, natomiast państwa członkowskie o najniższej stopie wykorzystania preferencji, poniżej 16 %, to Malta i Luksemburg.

Na poziomie sekcji HS najwyższą ogólną stopę wykorzystania preferencji, w wysokości 93 %, odnotowano w przypadku „Urządzeń transportowych" (HS 17) i „Zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego" (HS 1). Najniższą ogólną stopę wykorzystania

[9] W 2014 r. spółki specjalnego przeznaczenia stanowiły 44 % wartości wychodzących BIZ z UE do Korei i 3 % wartości przychodzących BIZ do UE z Korei. Jeśli chodzi o przepływy, 84 % przepływów z UE do Korei i 19 % przepływów do UE z Korei dotyczyło spółek specjalnego przeznaczenia.

[10] Stanowi ono następujący iloraz:

Preferencyjny przywóz do Korei (wartość wywozu UE do Korei zrealizowanego według stawek preferencyjnych)
Przywóz do Korei kwalifikujący się do preferencji (wartość wywozu UE do Korei, który kwalifikuje się do objęcia stawkami preferencyjnymi)

preferencji (poniżej 50 %) odnotowano w przypadku „Produktów mineralnych” (HS 05), „Pereł i kamieni szlachetnych” (HS 14), „Metali nieszlachetnych” (HS 15) i „Maszyn” (HS 16).

Jeśli chodzi o wywóz z Korei do UE, ogólna stopa wykorzystania preferencji na rynku UE była wyższa niż unijna stopa wykorzystania preferencji i w 2014 r. wyniosła 84 %. Na poziomie sekcji HS najwyższą ogólną stopę wykorzystania preferencji odnotowano w przypadku „Produktów mineralnych”, „Urządzeń transportowych” i „Tworzyw sztucznych i kauczuku” (powyżej 90 %), natomiast najniższą w przypadku „Drewna” i „Pereł” (odpowiednio około 9 % i 34 %). Warto zauważyć, że stopa wykorzystania preferencji przez Koreę w przypadku maszyn wyniosła 72 %, tj. była znacznie wyższa niż stopa wykorzystania preferencji przez UE, która wyniosła 48 %[11].

3. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW WYKONAWCZYCH UMOWY O WOLNYM HANDLU

Postanowieniami instytucjonalnymi umowy o wolnym handlu powołano siedem specjalnych komitetów, siedem grup roboczych oraz zainicjowano dialog w sprawie własności intelektualnej. Komitet ds. Handlu na poziomie ministerialnym, który spotyka się co roku, pełni rolę nadzorczą i zapewnia właściwe funkcjonowanie umowy o wolnym handlu. W 2015 r. w Korei odbyły się posiedzenia większości komitetów i grup roboczych, jak opisano poniżej. Ponadto w Seulu (Korea) w dniu 15 września 2015 r. odbył się szczyt UE–Korea .

W dniu 9 czerwca 2015 r. w Sejong City (Korea) odbyło się posiedzenie **Komitetu ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych**. Przedmiotem obrad komitetu była koreańska specjalna ustawa o zarządzaniu bezpieczeństwem żywności importowanej i przygotowywane przepisy wykonawcze do tej ustawy, ilość pobierana w ramach próbek do badania produktów o wysokiej wartości, postępy w procedurze zatwierdzania przywozu wołowiny z UE, wniosek UE o zastosowanie zasad regionalizacji i zniesienie zakazu importu mięsa wieprzowego pochodzącego z Polski oraz drobiu i produktów drobiowych z niektórych państw członkowskich UE, klauzulę „urodzone i chowane” w dwustronnych protokołach sanitarnych między państwami członkowskimi UE a Koreą oraz wywóz z UE do Korei sera niepasteryzowanego, wywóz z Korei do UE rosołu z kurczaka z żeńszeniem i żywego poskarpa oliwkowego oraz norm państw członkowskich UE dotyczących zawartości jodu w wodorostach morskich.

Grupa robocza ds. pojazdów silnikowych i ich części obradowała w dniu 10 czerwca 2015 r. w Seulu. Porządek obrad obejmował kwestie związane z wykonywaniem umowy o wolnym handlu, dostępem do rynku, a także dyskusję na temat przyszłego rozwoju przepisów i konwergencji regulacyjnej. Jeśli chodzi o kwestie związane z wykonywaniem umowy o wolnym handlu i oddzielnego spotkania technicznego, odnotowano postępy w zakresie technicznej aktualizacji załącznika 2-C. Na posiedzeniu grupy roboczej strona koreańska potwierdziła akceptację świadectw Euro VI dla pojazdów ciężarowych o dużej ładowności i uproszczonych, elektronicznych procedur dokumentacyjnych dotyczących przywozu opon z oznaczeniem „E”. Omówiono między innymi następujące kwestie dotyczące dostępu do rynku: ciągniki ciężarowe, poświadczenie zgodności przez producenta i oznakowanie części samochodowych, nowe normy emisji dla samochodów benzynowych, docelowe poziomy

[11] Dane dotyczące stóp wykorzystania preferencji przez UE i Koreę nie są bezpośrednio porównywalne, ponieważ odnoszą się do różnych okresów (odpowiednio od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r. i od stycznia do grudnia 2014 r.).

emisji CO_2, ograniczenie szerokości pojazdów, pomocniczy układ hamulcowy dla dużych autobusów oraz normy bezpieczeństwa dotyczące uderzenia w podłokietnik.

Grupa robocza ds. produktów farmaceutycznych i wyrobów medycznych, które obradowała w Seulu w dniu 11 czerwca 2015 r., omówiła m.in. koreański system cen środków farmaceutycznych i odpowiednie uznawanie wartości innowacyjnych leków i technologii, zmiany proponowane w koreańskiej ustawie o krajowym systemie ubezpieczenia zdrowotnego, wdrażanie przez Koreę serializacji leków, wniosek Korei o uznanie w UE wykazu farmaceutycznych składników czynnych, obniżanie cen refundowanych wyrobów medycznych w oparciu o metodę cen importowych, wymogi dotyczące badań klinicznych oraz proponowane zmiany unijnych przepisów dotyczących wyrobów medycznych związanych z oznakowaniem CE. Następnie odbyło się spotkanie ekspertów, na którym obie strony wymieniły się wynikami kontroli w sektorze farmaceutycznym w ramach Konwencji o Inspekcji Farmaceutycznej i Schematu Współpracy Inspekcji Farmaceutycznych oraz poglądami na temat harmonizacji prawodawstwa w sektorze wyrobów medycznych; omówiono również wniosek Korei dotyczący farmaceutycznych składników czynnych.

Tego samego dnia, 11 czerwca 2015 r., w Seulu odbyło się posiedzenie **grupy roboczej ds. chemikaliów** w celu wymiany informacji na temat wdrażania przez obie strony przepisów dotyczących REACH, w szczególności w odniesieniu do substancji objętych ograniczeniem i metod zarządzania ryzykiem, zgodności systemów informatycznych Korei z formatami OECD i IUCLID (International Uniform Chemical Information Database), sposobów zapewnienia poufności zarejestrowanych chemikaliów w koreańskim systemie REACH, uciążliwych wymogów dotyczących potwierdzania substancji przeznaczonych do prac badawczo-rozwojowych zwolnionych z rejestracji i wymogów dotyczących sprawozdań rocznych importerów itp. Strona unijna przekazała również stronie koreańskiej aktualne informacje na temat unijnego rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych w związku z obawami niektórych koreańskich eksporterów.

W dniu 7 września 2015 r. w Seulu odbyło się posiedzenie **Komitetu ds. Stref Uszlachetniania Biernego na Półwyspie Koreańskim**. Strona koreańska przedstawiła ogólne informacje na temat wspólnego dla obu Korei parku przemysłowego Gaeseong Industrial Complex zlokalizowanego w Korei Północnej. Następnie komitet podsumował dyskusje z poprzedniego posiedzenia. Ponadto omówiono tekst wniosku przedłożonego przez Koreę, mającego na celu zmianę postanowień umowy o wolnym handlu dotyczących stref uszlachetniania biernego. Obie strony wskazały na polityczną wrażliwość kwestii stref uszlachetniania biernego, ale zgodziły się kontynuować dyskusje na poziomie roboczym.

W dniu 8 września 2015 r. w Sejong City odbyło się posiedzenie **Komitetu ds. Handlu Towarami**. Omawiano na nim ogólny stan wykonywania umowy o wolnym handlu po czterech latach, w tym sposoby poprawy wykorzystania tej umowy przez przedsiębiorstwa. Pozostałe tematy dyskusji dotyczyły m.in. niedawnych zmian regulacyjnych w UE dotyczących produktów elektrycznych i elektronicznych, przeglądu przez Koreę art. 4 (przepisy przejściowe) załącznika 2-B umowy o wolnym handlu w celu przemieszczania produktów w ramach uproszczonych systemów certyfikacji oraz dalszej współpracy regulacyjnej w dziedzinie produktów elektrycznych i elektronicznych. Omawiano także kwestie dostępu do rynku dla przemysłu kosmetycznego UE, tj. w szczególności koreański system elektronicznej wymiany danych oraz przepisy dotyczące sklepów wolnocłowych w centrach miast. Ponadto, wobec braku specjalnego komitetu lub grupy roboczej ds.

wykonywania rozdziału umowy o wolnym handlu dotyczącego konkurencji, omówiono wykonywanie postanowień tego rozdziału, w szczególności w odniesieniu do dotacji. Wreszcie, strony omówiły przygotowania dotyczące Komitetu ds. Handlu.

W dniu 9 września 2015 r. w Seulu odbyło się posiedzenie **Komitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju**. Strony wymieniły poglądy dotyczące polityki w dziedzinie środowiska i polityki zatrudnienia. W rozdziale 4 poniżej opisano te dyskusje bardziej szczegółowo.

Grupa robocza ds. oznaczeń geograficznych obradowała w 2015 r. dwa razy. Pierwsze spotkanie odbyło się w Seulu w dniu 14 września 2015 r., a kolejne w dniu 4 listopada 2015 r. w Brukseli. Poczyniono postępy w sprawie nowych oznaczeń geograficznych, które mają zostać dodane do wykazu chronionych oznaczeń geograficznych zawartego w umowie o wolnym handlu i kontynuowano dyskusje na temat procesu prowadzącego do dodania tych oznaczeń. W obu posiedzeniach strony omówiły także egzekwowanie niektórych europejskich oznaczeń geograficznych na rynku koreańskim i niektórych koreańskich oznaczeń geograficznych na rynku UE.

W dniu 24 września 2015 r. w Brukseli odbyło się posiedzenie **Komitetu ds. Handlu Usługami, Zakładania Przedsiębiorstw i Handlu Elektronicznego**. Strony przeprowadziły dyskusję i wymianę informacji na temat wykonywania umowy o wolnym handlu w wielu dziedzinach, takich jak przegląd ram prawnych dotyczących inwestycji, usług finansowych, w szczególności w odniesieniu do przekazywania i przetwarzania informacji finansowych oraz wykonywania funkcji obsługi administracyjnej, ochrona danych osobowych oraz usługi pocztowe i kurierskie, w przypadku których omówiono przegląd zasad pocztowych i usługi przesyłek ekspresowych. Ponadto strony wymieniły się aktualnymi informacjami na temat negocjacji dotyczących handlu usługami i inwestycji.

W tym samym dniu, 24 grudnia 2015 r., w Brukseli obradowała **grupa robocza ds. umów o wzajemnym uznawaniu usług („UWU")**. Strony wymieniły poglądy na temat inicjatyw w zakresie UWU podejmowanych we współpracy z innymi państwami oraz oceniły postępy w dyskusjach dotyczących UWU, prowadzonych przez stowarzyszenia zawodowe w dziedzinie usług inżynieryjnych i architektonicznych. Omówili również dalsze prace w tych dziedzinach i uzgodnili, że należy nadal zachęcać stowarzyszenia zawodowe do wzajemnej współpracy.

W dniu 4 listopada 2015 r. odbyło się w Brukseli posiedzenie **Komitetu Celnego**. Omówiono potencjalne zmiany w umowie o wolnym handlu w dziedzinie ceł, np. wniosek UE o zmianę klauzuli transportu bezpośredniego oraz dodanie klauzuli dotyczącej towarów naprawionych, a także sugestię Korei, by znieść art. 14 Protokołu w sprawie reguł pochodzenia w umowie o wolnym handlu, dotyczący zwolnienia z należności celnych lub zwrotu należności celnych. Omówiono również aktualizację techniczną reguł pochodzenia odnoszących się do konkretnych produktów, od HS2007 do HS2012, o którą wystąpiła Korea. Komitet zajął się ponadto kwestiami dotyczącymi reguł pochodzenia, takimi jak interpretacja podstawowego składnika bazy do surimi, procedury weryfikacji pochodzenia i system upoważnionego eksportera. Strony omówiły ponadto nowe środki koreańskich służb celnych dotyczące przesyłek ekspresowych obsługiwanych przez przedsiębiorstwa kurierskie i wzajemną pomoc administracyjną w konkretnych sprawach.

W dniu 5 listopada 2015 r. w Brukseli odbył się **dialog w sprawie własności intelektualnej**. Obie strony przekazały najnowsze informacje o zmianach ustawodawczych i politycznych w dziedzinie własności intelektualnej, w szczególności w dziedzinie praw autorskich, patentów, znaków towarowych i egzekwowania przepisów. Strona unijna podkreśliła znaczenie utrzymania w koreańskiej polityce konkurencji równowagi między posiadaczami praw do patentów koniecznych dla spełnienia normy a podmiotami wdrażającymi. Strona unijna wyraziła również swoje obawy dotyczące braku wykonania przepisów umowy o wolnym handlu dotyczących praw do publicznego odtwarzania do czasu zmiany przez Koreę ustawy o prawie autorskim i podkreśliła znaczenie ekonomiczne tej kwestii zarówno dla UE, jak i dla Korei.

Komitet ds. Handlu obradował w dniu 15 września 2015 r. w Seulu, równolegle ze szczytem UE–Korea w tym samym dniu. Posiedzeniu współprzewodniczyli komisarz do spraw handlu, Cecilia Malmström oraz koreański minister handlu, przemysłu i energii, Yoon Sang-jick. Komitet ocenił rozwój handlu dwustronnego po czterech latach wykonywania umowy o wolnym handlu i stopień wykorzystania preferencji przez eksporterów po obu stronach. Strona koreańska wyraziła obawy dotyczące jej deficytu handlowego z UE, który pogłębił w czwartym roku wykonywania tej umowy. Choć przyczyn tego zjawiska było wiele, np. spadek popytu w UE, utrudniło to rządowi Korei uzasadnienie zainteresowanym stronom w Korei korzyści z umowy o wolnym handlu.

Komitet ds. Handlu omówił również ewentualne przyszłe zmiany umowy o wolnym handlu, w szczególności w kontekście zainteresowania Korei włączeniem do umowy postanowień w zakresie ochrony inwestycji oraz wniosku UE o zmianę niektórych przepisów, np. klauzuli transportu bezpośredniego. Obie strony uzgodniły rozpoczęcie analizy ewentualnego pakietu poprawek do umowy o wolnym handlu, biorąc pod uwagę interesy obu stron i kwestie wrażliwe dla obu stron.

Obie strony poruszyły także kwestię napotykanych przez nie problemów związanych z wykonywaniem umowy lub ogólnie dostępem do rynku, w szczególności w dziedzinie środków sanitarnych i fitosanitarnych, technicznych barier w handlu oraz praw własności intelektualnej i zleciła specjalnym komitetom oraz grupom roboczym dalsze poszukiwanie rozwiązań problemów obu stron.

Wreszcie, podczas **szczytu UE-Korea**, który odbył się w Seulu po posiedzeniu Komitetu ds. Handlu w dniu 15 września 2015 r., przywódcy potwierdzili, że pełne wykonanie umowy o wolnym handlu i zwiększenie wymiany handlowej między Koreą a UE jest istotne, aby zapewnić oczekiwane korzyści dla obu stron w sposób zrównoważony. Ponownie zachęcili oni przedstawicieli handlu do osiągnięcia namacalnych wyników w zakresie kwestii dotyczących wykonywania umowy o wolnym handlu oraz uzgodnili, że będą poszukiwać sposobów udoskonalenia norm inwestycyjnych, kontynuując dyskusje na temat innych udoskonaleń tej umowy.

4. WYKONYWANIE ROZDZIAŁU 13 UMOWY O WOLNYM HANDLU DOTYCZĄCEGO HANDLU I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Jak wspomniano powyżej, czwarte posiedzenie Komitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju odbyło się w Seulu w dniu 9 września 2015 r.

Zgodnie z utrwaloną praktyką z poprzednich posiedzeń współprzewodniczący Forum społeczeństwa obywatelskiego przekazali przedstawicielom Komitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju informacje na temat postępów w pracach w ramach krajowych grup doradczych od ostatniego posiedzenia tego komitetu.

Część obrad dotycząca środowiska obejmowała prezentację strony koreańskiej na temat społeczeństwa stosującego recykling (ang. Recycling Society), sztandarowej inicjatywy koreańskiej polityki środowiskowej, w tym przekazanie aktualnych informacji na temat ostatnich wydarzeń związanych z „ustawą w sprawie propagowania przejścia do społeczeństwa stosującego zamknięty obieg zasobów", która zacznie obowiązywać od 2017 r. Ponadto strony omówiły nielegalny wyrąb lasów. Strona unijna wyraziła gotowość do współpracy z Koreą przy poszukiwaniu najlepszych rozwiązań w celu powstrzymania przywozu i handlu nielegalnie pozyskanym drewnem i produktami pochodnymi. Korea poinformowała o swoich pracach nad wnioskiem ustawodawczym dotyczącym handlu nielegalnie pozyskanym drewnem i produktami z drewna. Strony omówiły również stan ratyfikacji konwencji z Minamaty w sprawie rtęci.

Część obrad poświęcona polityce zatrudnienia rozpoczęła się od prezentacji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) na temat wydarzeń związanych z wdrażaniem konwencji MOP nr 111 i doświadczeń związanych z wykorzystanymi sposobami przezwyciężenia powstałych trudności w zapewnieniu zgodności.

W dziedzinie zatrudnienia omówiono kwestie zobowiązań wynikających z art. 13 ust. 4 umowy o wolnym handlu dotyczących poszanowania, propagowania i przestrzegania w przepisach i praktyce podstawowych zasad i praw w pracy ustanowionych przez MOP, a także kwestie skutecznego wdrażania konwencji MOP, które zostały ratyfikowane odpowiednio przez strony, oraz ciągłego podejmowania wysiłków na rzecz ratyfikowania najważniejszych konwencji MOP i innych konwencji sklasyfikowanych przez MOP jako „uaktualnione". Strony wymieniły się aktualnymi informacjami na temat działań na rzecz ratyfikacji i skutecznego wdrożenia podstawowych, priorytetowych i innych konwencji MOP, a także na temat wydarzeń związanych z polityką rynku pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje.

Unia Europejska wezwała Koreę do przyspieszenia wysiłków zmierzających do ratyfikacji podstawowych konwencji MOP, które nie zostały jeszcze przez to państwo ratyfikowane, w szczególności konwencji dotyczących pracy przymusowej, wolności zrzeszania się i prawa do rokowań i działań zbiorowych. Strona koreańska zgodziła się przekazać przed następnym posiedzeniem Komitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju i Forum społeczeństwa obywatelskiego tekstu opisującego dodatkowe planowane konkretne działania mające na celu usunięcie pozostałych przeszkód w ratyfikacji podstawowych konwencji MOP.

Jeśli chodzi o współpracę na podstawie załącznika 13 do umowy o wolnym handlu, w celu dalszego wypełniania zobowiązań w zakresie zatrudnienia w ramach tej umowy oraz w oparciu o prezentację MOP strony uzgodniły rozpoczęcie w ramach instrumentu partnerstwa projektu mającego na celu przeanalizowanie wdrażania konwencji MOP nr 111 w sprawie niedyskryminacji w zakresie zatrudnienia i zawodu, tak aby lepiej zrozumieć stan zaawansowania jej wdrażania w Korei i państwach członkowskich UE oraz ustalić przeszkody, zdobyte doświadczenia i najlepsze praktyki w celu poprawy zgodności. Strony

omówiły ponadto swoje zobowiązanie do odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej i potencjalne rozpoczęcie projektu w ramach instrumentu partnerstwa dotyczącego społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Wreszcie, strony omówiły najnowsze wydarzenia w odniesieniu do toczących się negocjacji dotyczących umowy w sprawie dóbr środowiskowych oraz współpracy stron w tym zakresie.

Komitet uzgodnił, że ambitny rozdział umowy poświęcony handlowi i zrównoważonemu rozwojowi jest wyrazem wspólnego zaangażowania stron na rzecz osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest zrównoważony rozwój, i zaangażowanie to należy utrzymać na etapie wdrażania – zarówno co do myśli przewodniej, jak i treści.

Czwarte posiedzenie Forum społeczeństwa obywatelskiego odbyło się w dniu 10 września 2015 r. w Seulu. Było ono poprzedzone w dniu 9 września warsztatami na temat aspektów związanych z zatrudnieniem, gdzie odbyła się dyskusja na temat umów na czas określony i płacy minimalnej.

Forum społeczeństwa obywatelskiego rozpoczęto od krótkiego wystąpienia współprzewodniczących Komitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju, którzy poinformowali o wynikach swoich rozmów z poprzedniego dnia i przedstawili forum sugestie dotyczące obszarów wymagających dalszych prac i analiz forum. Następnie odbyła się dyskusja na temat standardów pracy, społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, wkładu społeczeństwa obywatelskiego w politykę przeciwdziałania zmianie klimatu oraz programu dalszych prac krajowych grup doradczych i Forum społeczeństwa obywatelskiego.

5. PODSUMOWANIE

W oparciu o ponad cztery lata doświadczeń w wykonywaniu umowy o wolnym handlu UE-Korea można stwierdzić, że umowa ta funkcjonuje bardzo dobrze. Wywóz towarów z UE do Korei wzrósł o 55 % w czwartym roku wykonywania umowy o wolnym handlu w porównaniu z 12-miesięcznym okresem poprzedzającym moment rozpoczęcia jej obowiązywania. W tym samym czasie wzrósł również wywóz z Korei, choć mniej niż wywóz z UE. Osłabienie wywozu towarów z Korei należy postrzegać w świetle obniżonego popytu na rynku UE spowodowanego kryzysem finansowym. Sytuacja Korei jawi się jednak również w dużo jaśniejszych barwach, jeśli przyjrzeć się zmianom w dwustronnym handlu towarami, które na mocy umowy o wolnym handlu zostały objęte pełną lub częściową liberalizacją: wywóz do UE towarów objętych pełną liberalizacją wzrósł o 35 %, zaś towarów objętych częściową liberalizacją – o 64 %.

W odniesieniu do UE stwierdzić można, że wywóz towarów objętych pełną lub częściową liberalizacją wzrósł również bardziej niż wywóz ogólny, a mianowicie o 57 % w przypadku towarów objętych pełną liberalizacją i o 71 % w przypadku towarów objętych częściową liberalizacją.

Również handel usługami wzrósł w 2014 r. w porównaniu z 2013 r. o 11 %, jeśli chodzi o wywóz z UE do Korei, i o 4 %, jeśli chodzi o przywóz do UE z Korei. W tym samym okresie wartość dwustronnych BIZ wzrosła o 35 %.

Pełne wykonanie umowy o wolnym handlu ma nadal kluczowe znaczenie, aby zapewnić oczekiwane korzyści dla obu stron. Nadal uzgodnienia wymagają kwestie dotyczące wykonywania umowy oraz kwestie związane z handlem dwustronnym. Na przykład w sektorze środków sanitarnych i fitosanitarnych kłopotliwe procedury związane z zezwoleniami tworzą bariery, które dotykają w szczególności wywozu unijnej wołowiny i wieprzowiny. Podczas wykonywania umowy odnotowano również obawy w kwestii praw własności intelektualnej, w szczególności w odniesieniu do praw do publicznego odtwarzania oraz oznaczeń geograficznych, a także handlu i zrównoważonego rozwoju, w których to dziedzinach konieczne jest przyspieszenie ratyfikacji podstawowych konwencji MOP.

W związku z tym wyspecjalizowane komitety i grupy robocze ustanowione do celów wykonywania umowy będą nadal omawiać te kwestie związane z wykonywaniem umowy i dostępem do rynku, tak aby uzyskać wymierne wyniki. Te organy wykonawcze okazały się również bardzo użytecznymi forami dyskusyjnymi na temat obecnych i przyszłych zmian regulacyjnych oraz dziedzin przyszłej współpracy.

Wreszcie, jak uzgodniono podczas posiedzenia Komitetu ds. Handlu we wrześniu 2015 r., UE i Korea będą kontynuować rozmowy na temat pakietu poprawek do umowy o wolnym handlu, tak aby osiągnąć zrównoważone i wzajemnie akceptowalne rozwiązania.